

MATURITNÍ OTÁZKA 27

Fyzickogeografická
sféra Česka

POLOHA ČESKA V RÁMCI KONTINENTU

GEOLOGIE A GEOMORFOLOGIE

ČESKÝ MASIV

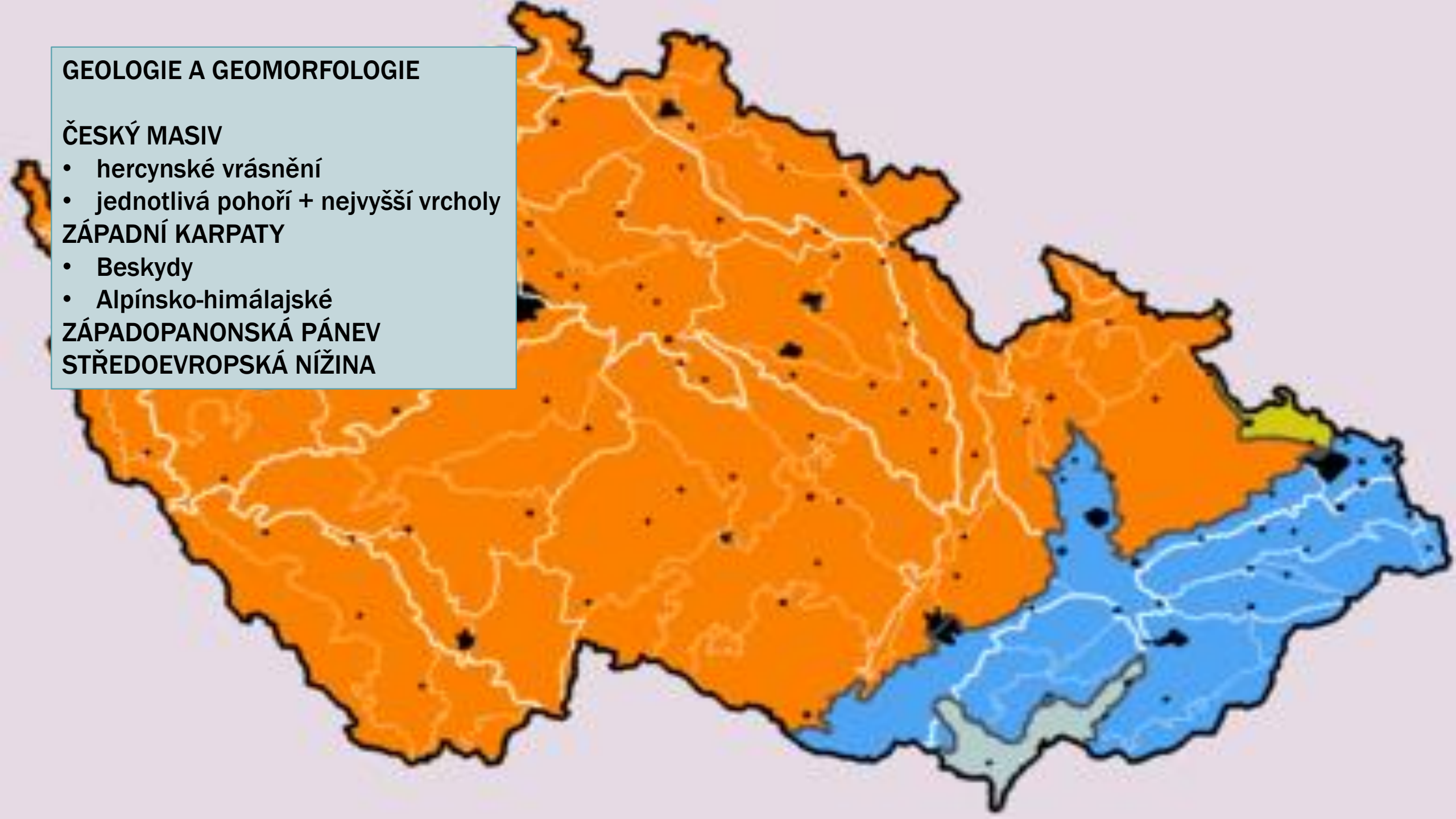
- hercynské vrásnění
- jednotlivá pohoří + nejvyšší vrcholy

ZÁPADNÍ KARPATY

- Beskydy
- Alpínsko-himálajské

ZÁPADOPANONSKÁ PÁNEV

STŘEDOEVROPSKÁ NÍŽINA

3H VULKANISMUS

- České Středohoří
- Doupovské hory
- Milešovka
- termální prameny

VULKANISMUS V ČR

PANSKÁ SKÁLA

■ pískovce
■ ostatní

PÍSKOVCE

- většina území dlouhou dobu pod vodou
- skalní města

Zalednění na Opavsku

Mapa rozšíření elsterského a sálského zalednění na území Opavska, Ostravska a oderské části Moravské brány

Podle V. Šibravy a J. Macouna

maximální rozsah zalednění během prvního elsterského glaciálu (před 630 tis.lety) a druhého elsterského glaciálu (před 410 tis. lety)

maximální rozsah zalednění během prvního sálského glaciálu (stadiálu drenthe), před 160 tis. lety

LEDOVCE

- kontinentální až k Moravské bráně
- horský na nejvyšších pohořích

LEDOVCOVÁ JEZERA

- Šumava
- 5

BLUDNÝ BALVAN, OSTRAVA - PORUBA

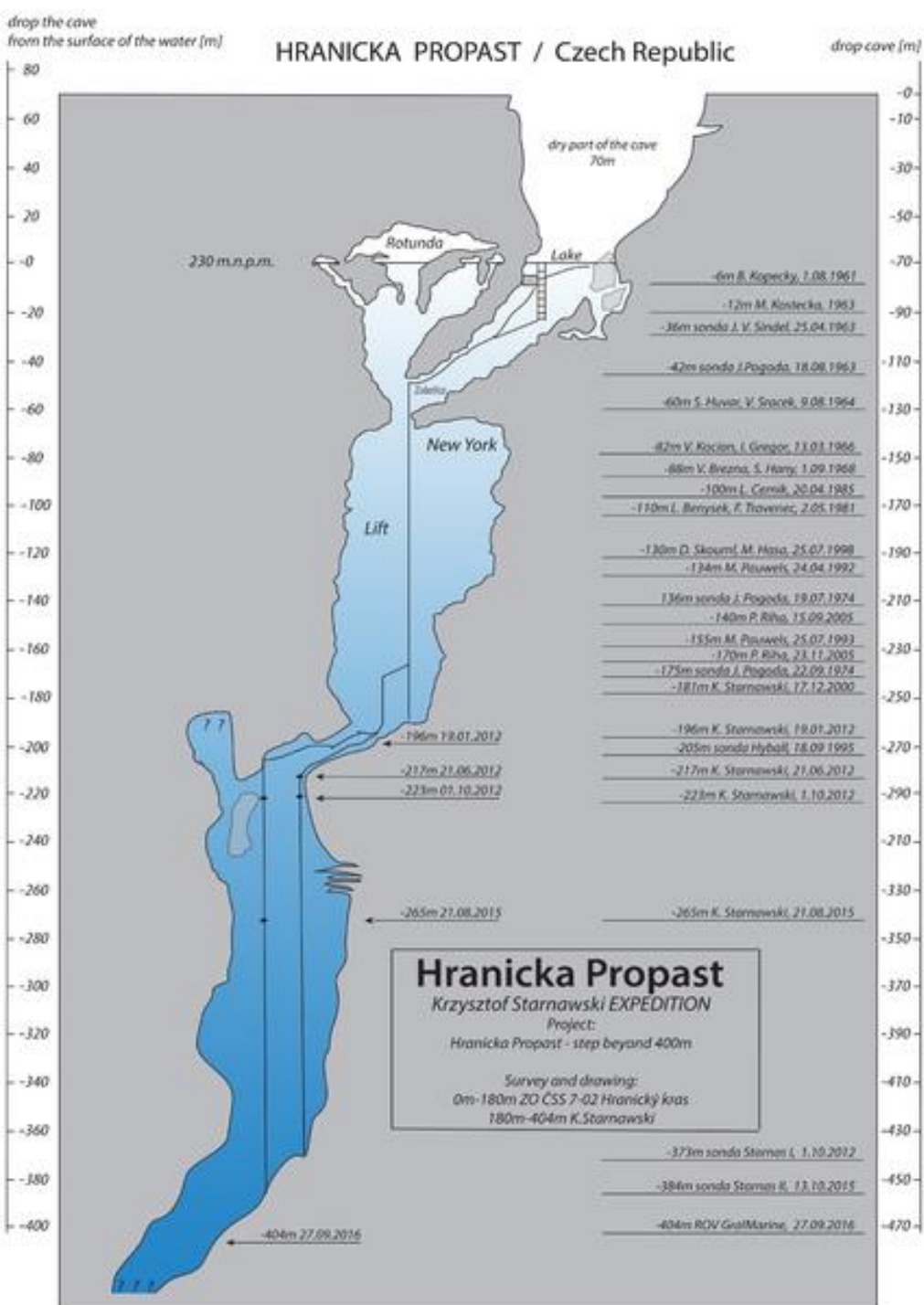
BLUDNÝ BALVAN
PŘI VĚŠKOVĚ
SLÁVA A PAMĚT
1891 ZEMĚDĚLCE
I. KORNELIJE VĚŠKOV
PŘIŠTU
MĚSTSKÁ ÚPRAVA
A. I. PŘEDMĚSTÍ
STŘEŠÍ POKROKIL
SVĚTĚLŮ
M. K. VĚŠKOVSKÝ
1900
Y. K. VĚŠKOV
1901

KRASOVÉ OBLASTI

- vápence
- jak vzniká kras?
- krasové tvary?
- Koněpruské jeskyně – největší
- Moravský kras – Macocha
- Hranický kras – Hranická propast

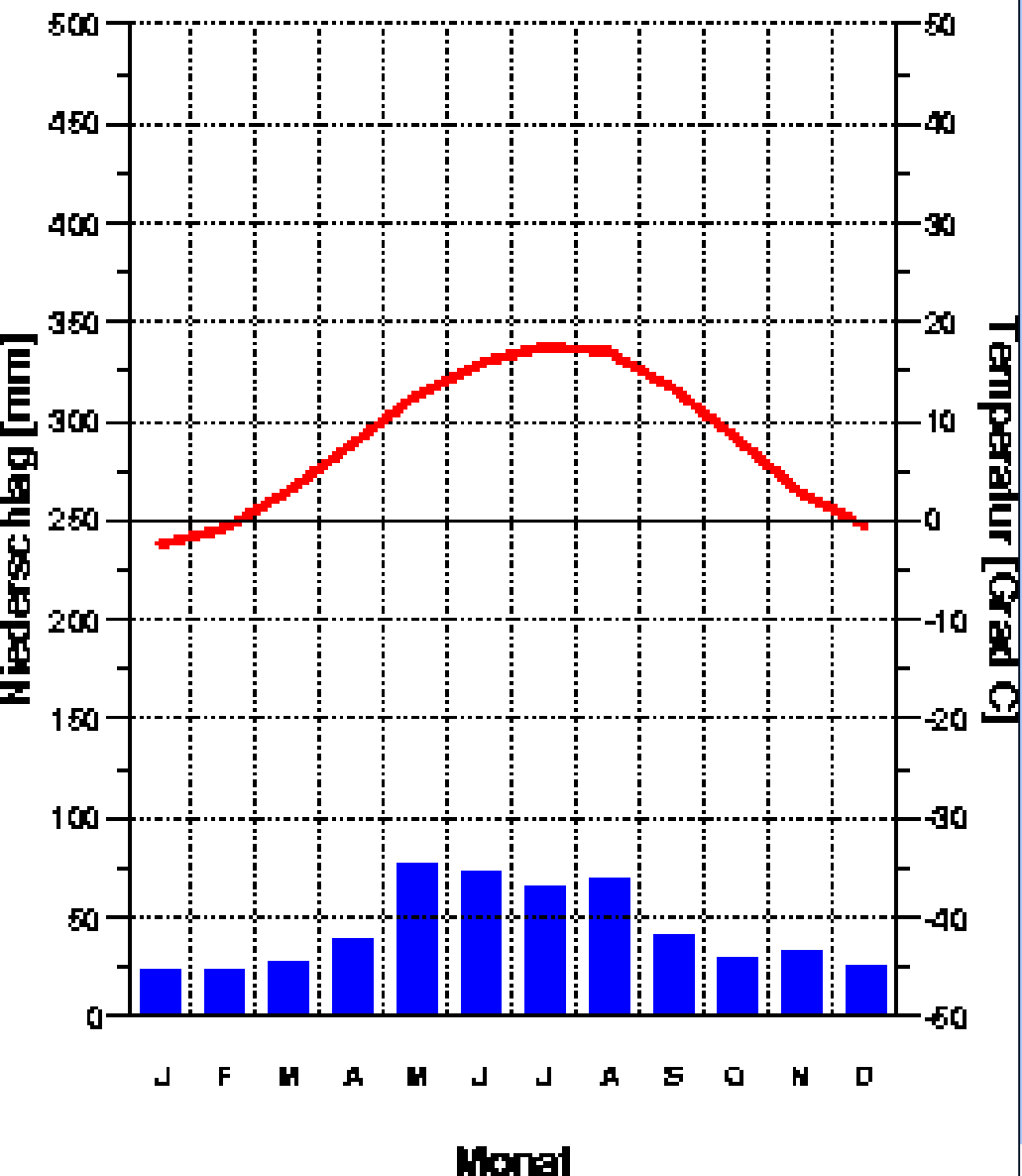
HRANICKÁ PROPAST

- asi největší propast na světě

Prag
374 m

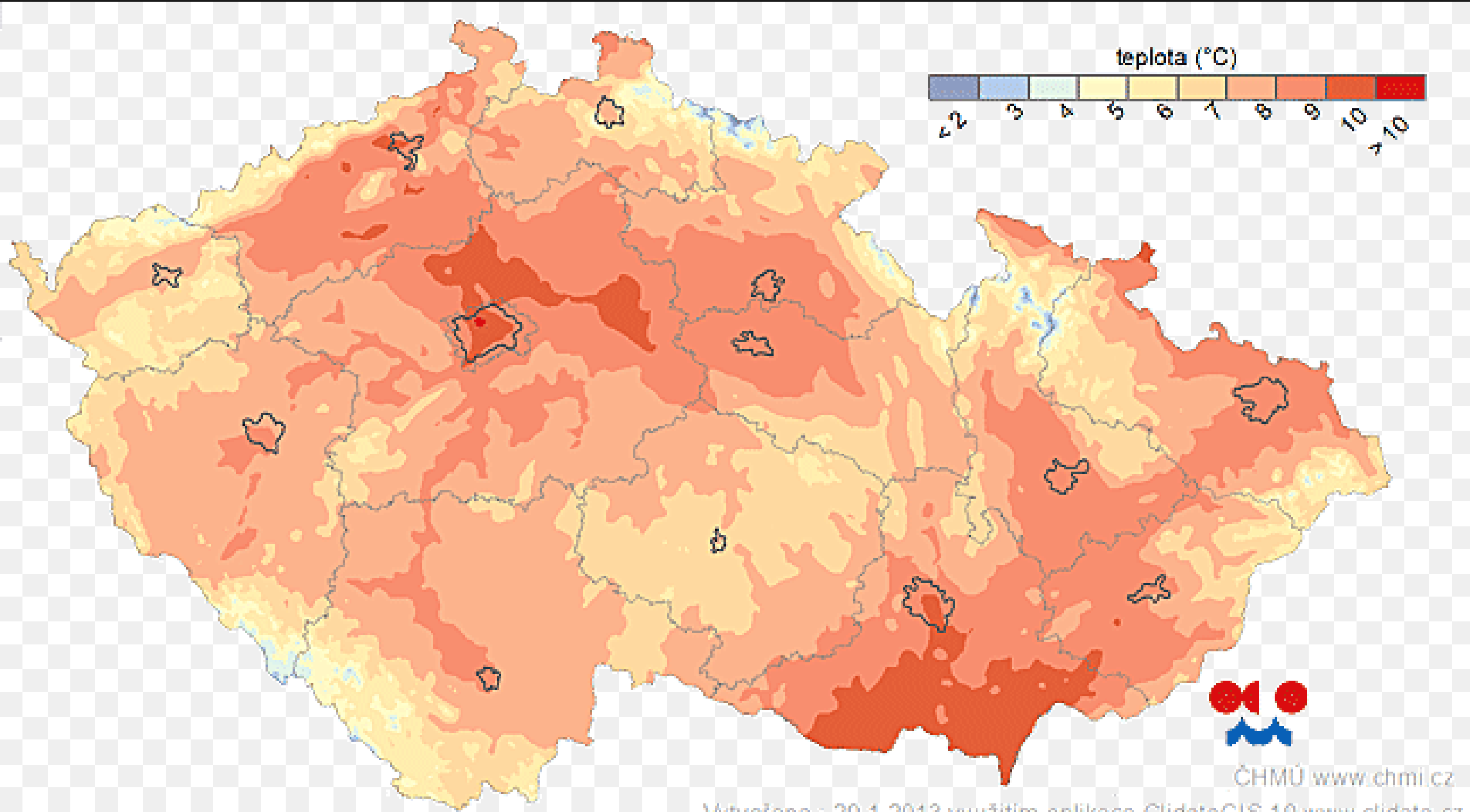
7.8 Grad C
526 mm

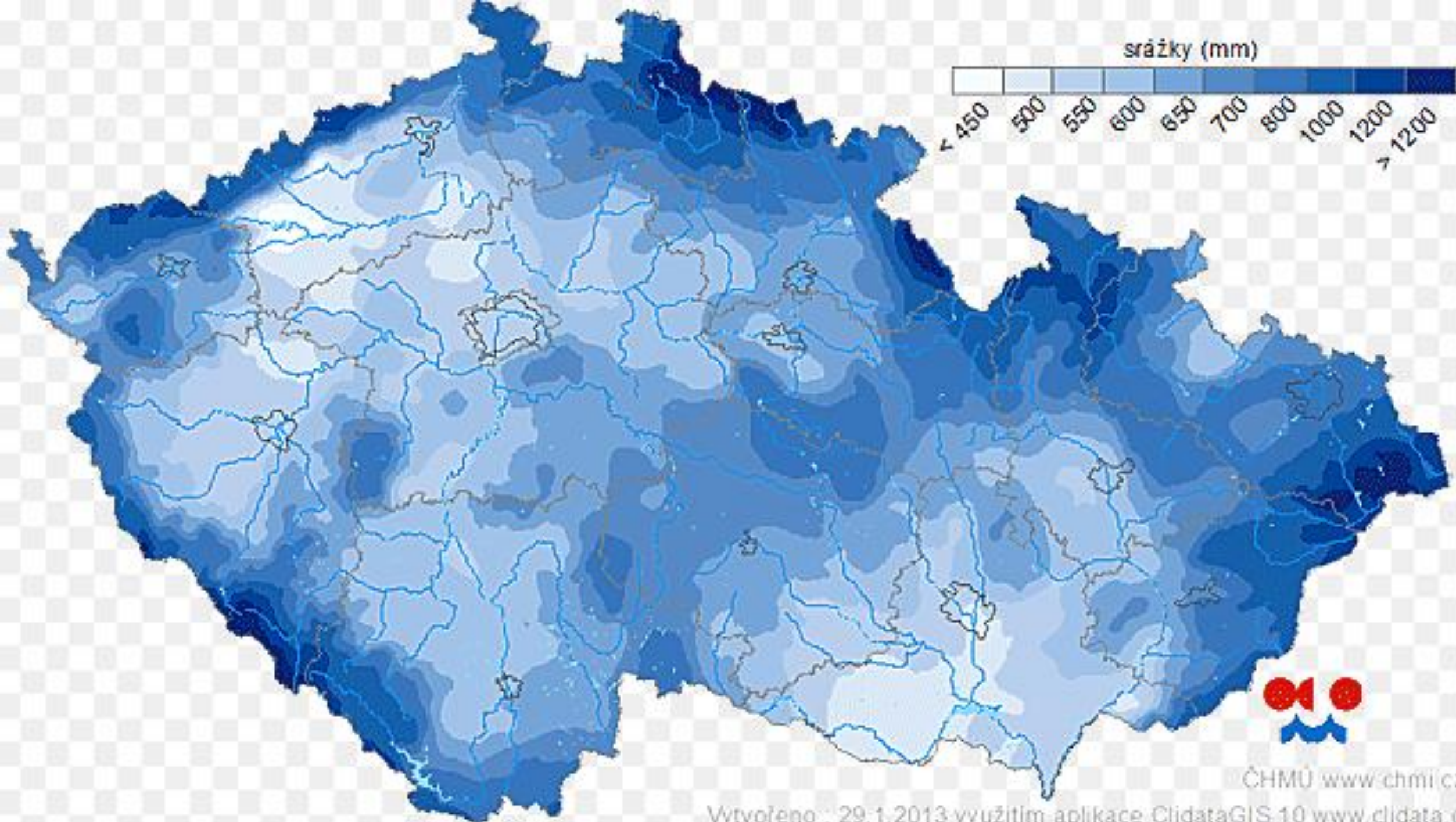
Cfb

KLIMA

- maxima a minima teplot a srážek
- vlivy na klima
 - Sibiřská V
 - Íránská N
- velká proměnlivost počasí
 - fronty
 - změna každých 5-7 dní

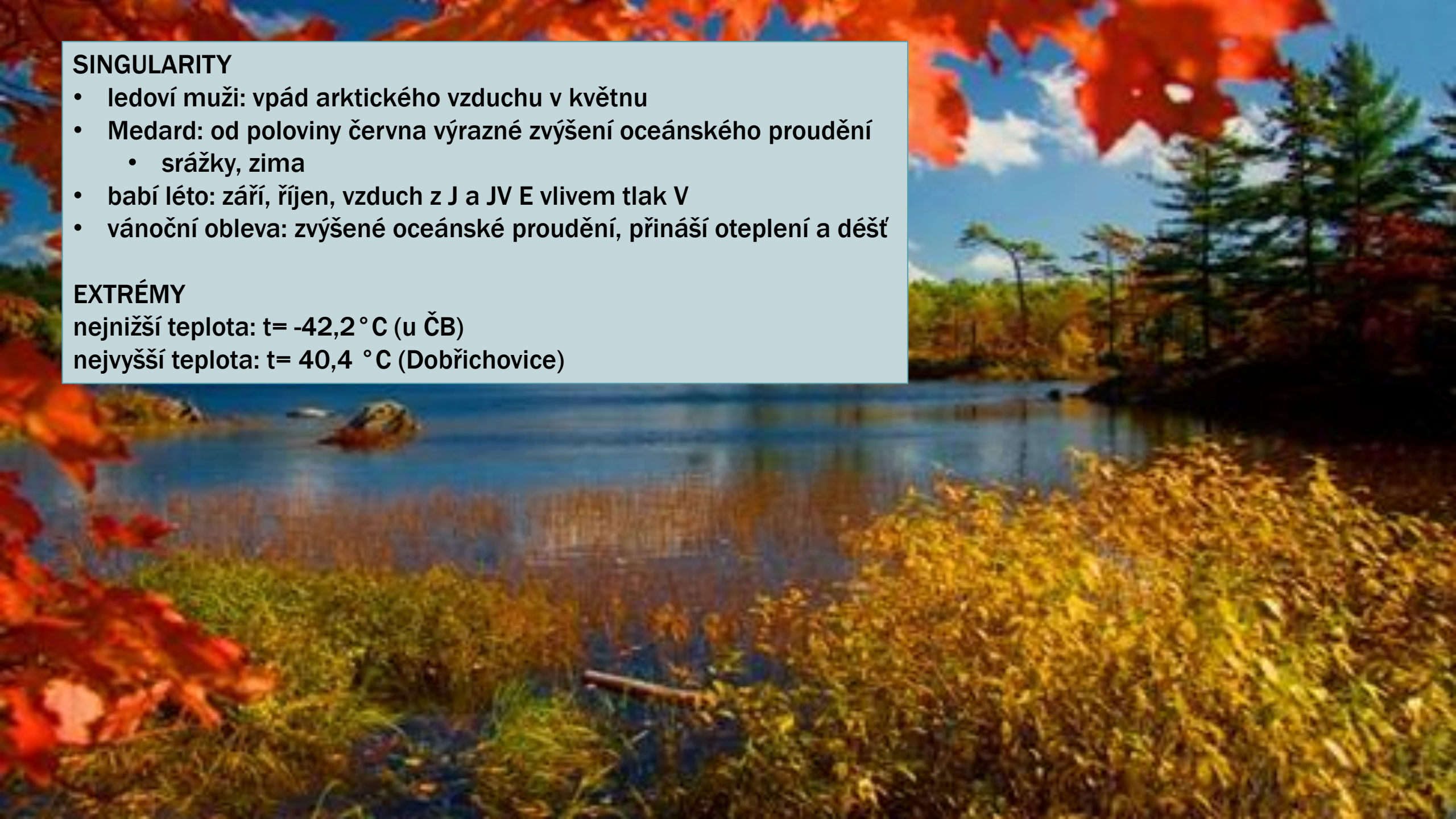
SINGULARITY

- ledoví muži: vpád arktického vzduchu v květnu
- Medard: od poloviny června výrazné zvýšení oceánského proudění
 - srážky, zima
- babí léto: září, říjen, vzduch z J a JV E vlivem tlak V
- vánoční obleva: zvýšené oceánské proudění, přináší oteplení a déšť

EXTRÉMY

nejnižší teplota: $t = -42,2^{\circ}\text{C}$ (u ČB)

nejvyšší teplota: $t = 40,4^{\circ}\text{C}$ (Dobřichovice)

VODSTVO

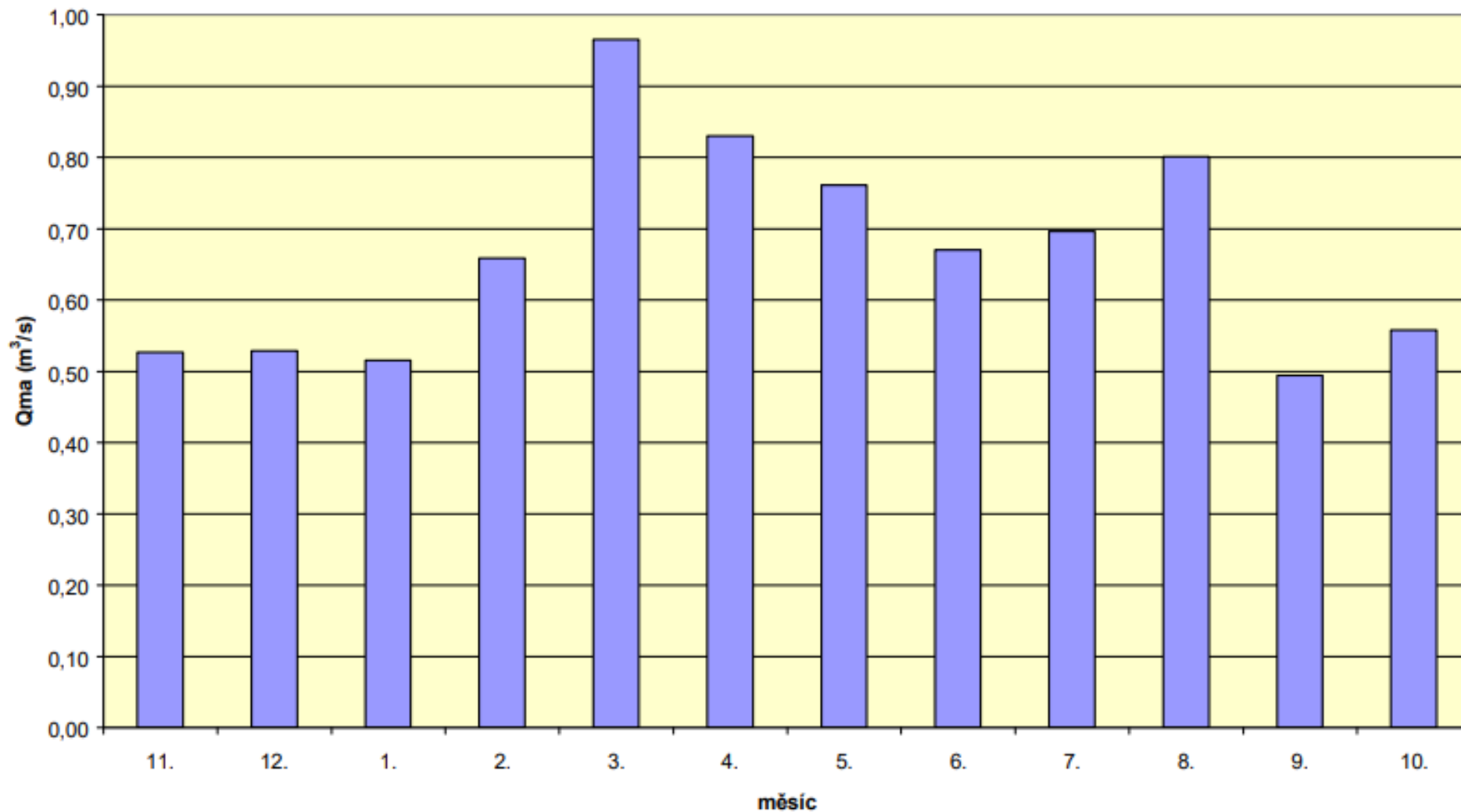
- hlavní evropské rozvodí
 - Balt, Severní, Černé
 - vrch Klepý, Kralický Sněžník

Trójmorski Wierch 1145 n.p.m.
Dział Trzech Móz
M. Bałtyckie M. Czarne M. Północne

Hodnocení průměrných měsíčních průtoků (Q_{m_a})

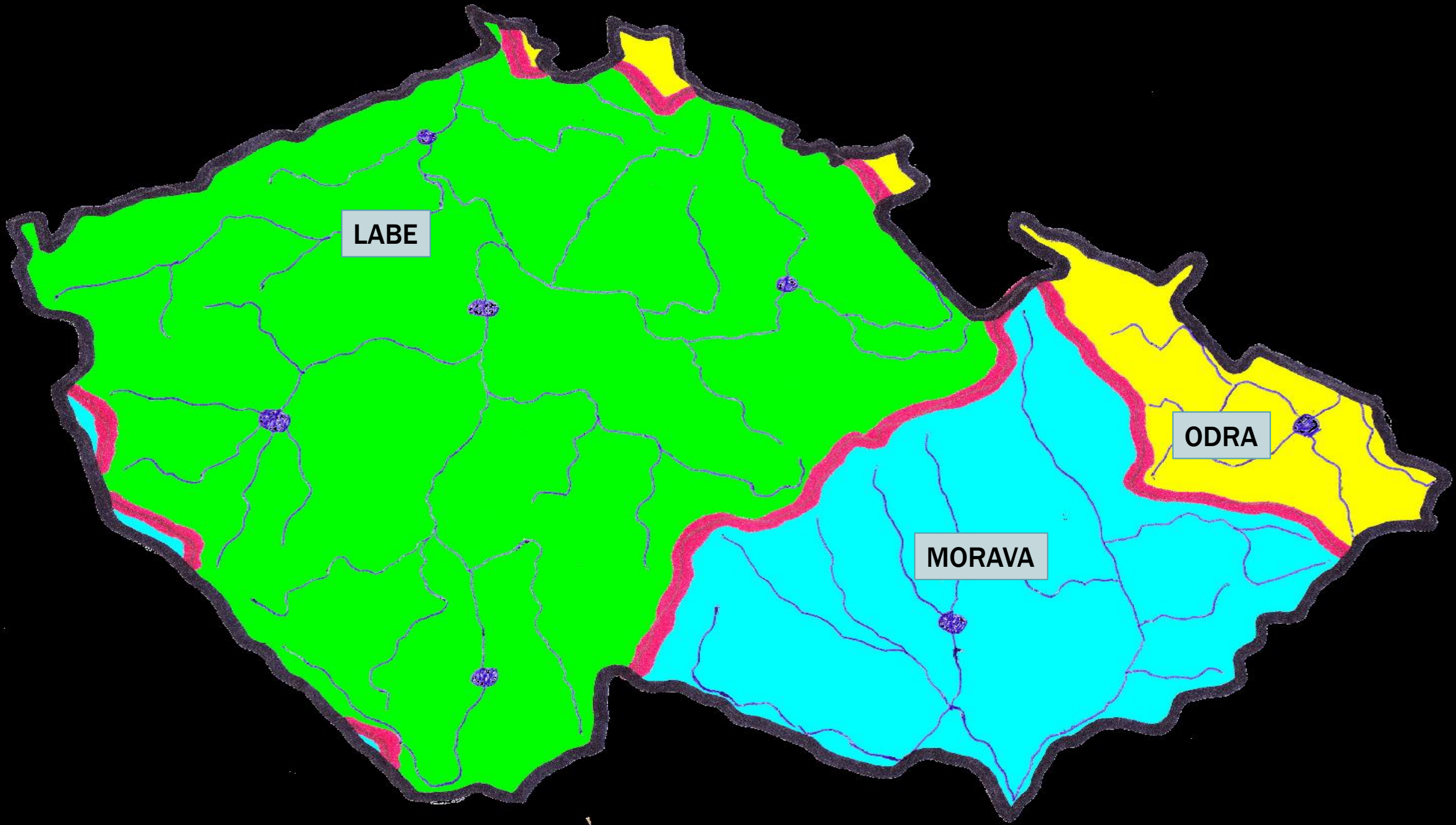
Profil Rakovník, průměrné měsíční průtoky 1970-99

Zdroj dat: ČHMÚ

ODTOKOVÝ REŽIM

- zdroje vodnosti: srážky, tání sněhu
- 2 maxima: na konci jara, léto

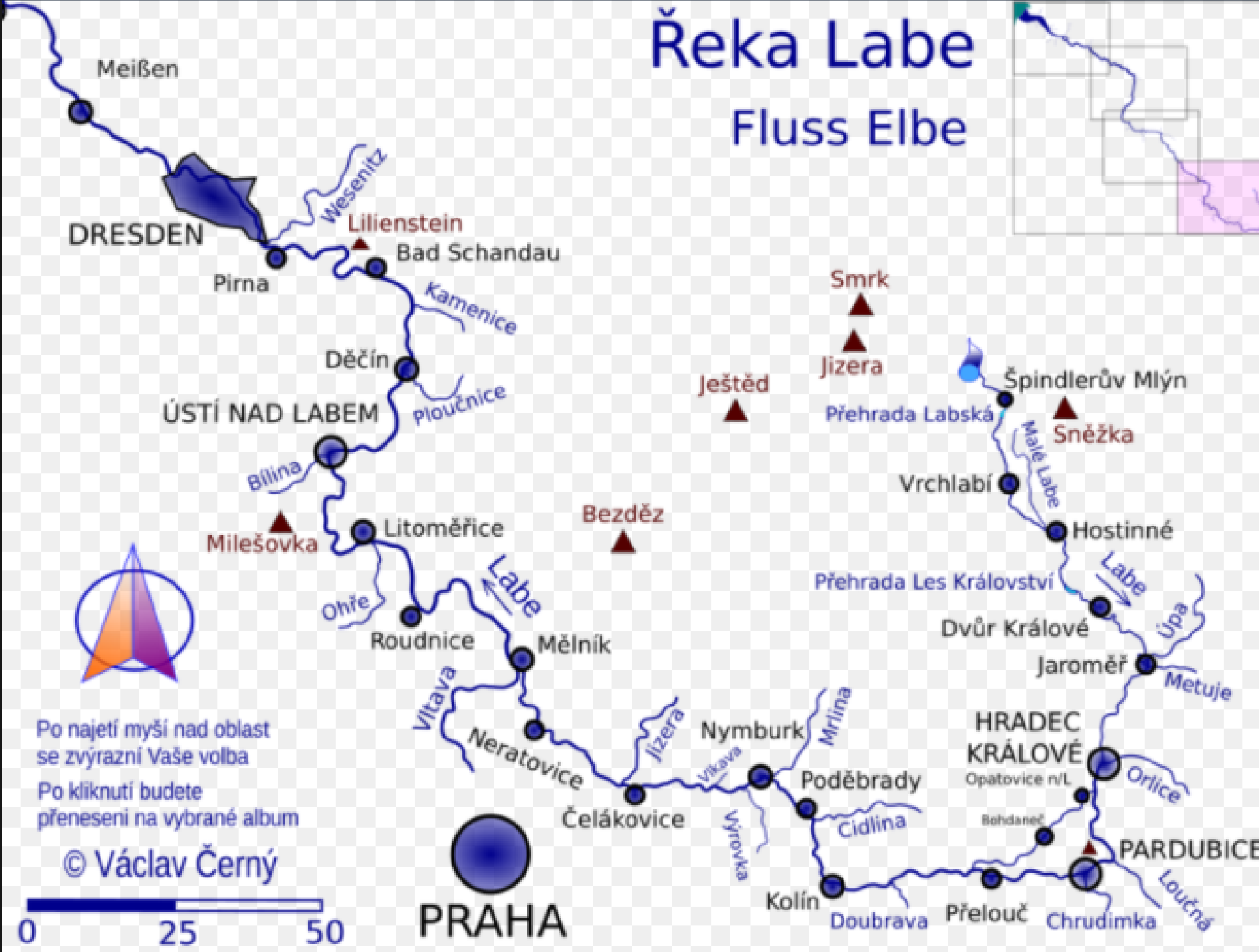

LABE

ODRA

MORAVA

Řeka Labe Fluss Elbe

- ### POVODÍ LABE
- Vltava: 430 km
 - Vltavská kaskáda
 - Labe: 370 km
 - Mělník
 - Hamburk

Po najetí myši nad oblast se zvýrazní Vaše volba
Po kliknutí budete přeneseni na vybrané album

© Václav Černý

PRAHA

Vltavská kaskáda

VRANÉ

Nádrž byla postavena jako první část vltavské kaskády v letech 1930–1936. Dvě plavební komory prodlužují velkým lodím vltavskou vodní cestu až k přehradě Štěchovice.

ŠTĚCHOVICE

Zdejší dispečink řídí všechny elektrárny patřící do vltavské kaskády. Součástí nádrže z let 1938–1944 je i komora pro lodě o výtlačku do 1000 tun.

KAMÝK

Přehrada byla postavena pro vyrovnání kolísavého odtoku z elektrárny Orlík v letech 1957 až 1962.

ORLÍK

Hráz Orlíku je v řetězu vltavských přehrad největší, nejvyšší a nejmohutnější. Objemem zadržené vody se řadí na první místo v Česku – může pojmout až 720 milionů kubiků vody. Kvůli Orlíku, který byl vystavěn v letech 1954 až 1966, bylo zatopeno sedm vesnic a osad.

LIPNO

Svou rozlohou je Lipno největší vodní plochou v Česku. Přehrada, která zadrží 306 milionů kubiků vody, slouží k rekreaci, pro vodní sporty i jako zásobárna vody a zdroj na výrobu elektřiny. Sypaná hráz byla postavena v letech 1952 až 1959. O deset kilometrů níž je vyrovnávací nádrž Lipno II.

SLAPY

S rozlohou 1162 hektarů je šestou největší přehradou v Česku. Byla postavena v letech 1949 až 1955. Hráz, která je založena na skalním podloží, je dlouhá 260 metrů a vysoká 60 metrů. Slouží jako ochrana před povodněmi, pro výrobu elektřiny, průmyslový odběr vody i pro rekreaci.

KOŘENSKO

Vznikla (1986–1991) jako ochrana před odpadními vodami z jaderné elektrárny Temelín a nadměrným oteplováním říční vody. Hráz může zalít velká voda z Orlíku.

HNĚVKOVICE

Přehrada, která zadrží 21 milionů kubiků vody, byla vybudována v letech 1986 až 1991 především jako zdroj technologické vody pro elektrárnu Temelín.

VLTAVSKÁ KASKÁDA

- plošně největší: Lipno
- nejobjemnější: Orlík ($V= 0,7 \text{ km}^3$) x Tři Soutěsky ($V= 40 \text{ km}^3$)

Hlavní účely Vltavské kaskády

- Zajištění minimální odtoku
 - Snížení povodňových průtoků
 - Výroba elektrické energie
 - Dodávky povrchové vody
 - Nadlepšování průtoků pro plavbu
- další

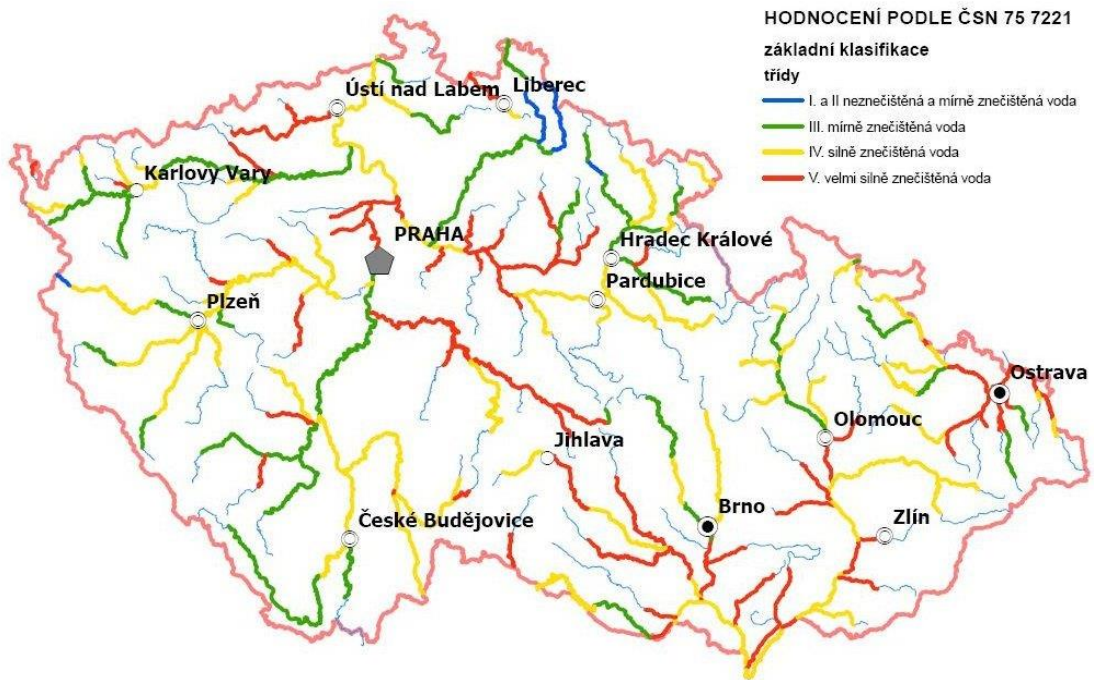
Řízení zajišťuje dispečink Povodí Vltavy
ve spolupráci s dispečinkem ČEZ

POVODÍ MORAVY

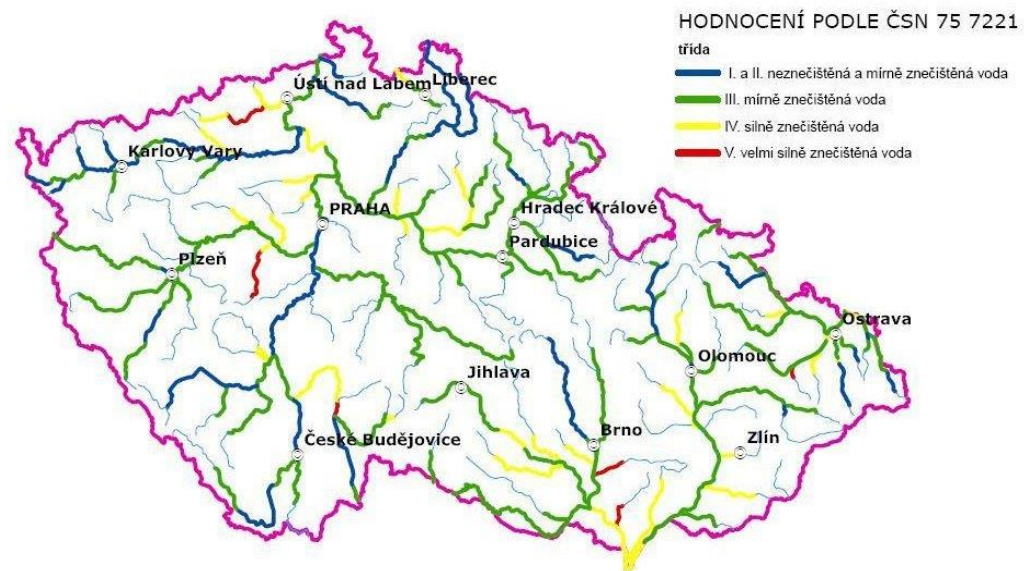
- Dunaj
- Dyje
- v.n. Nové Mlýny

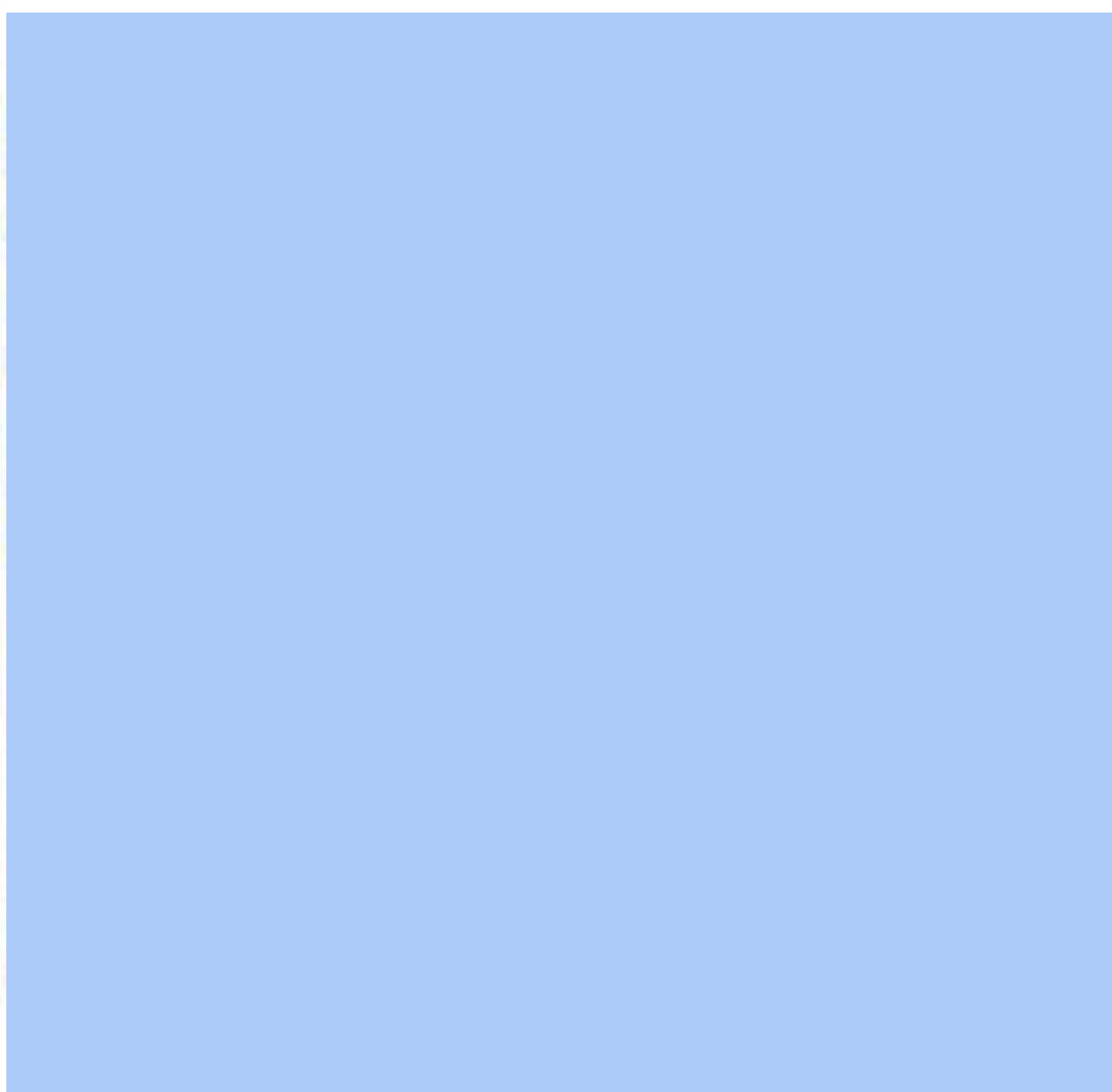

JAKOST VODY V TOCÍCH V LETECH 1991-1992

JAKOST VODY V TOCÍCH ČR V LETECH 2006 - 2007

POVODNĚ

- tání sněhu
- déšť
- 1997, 2002
- gentrifikace Karlína

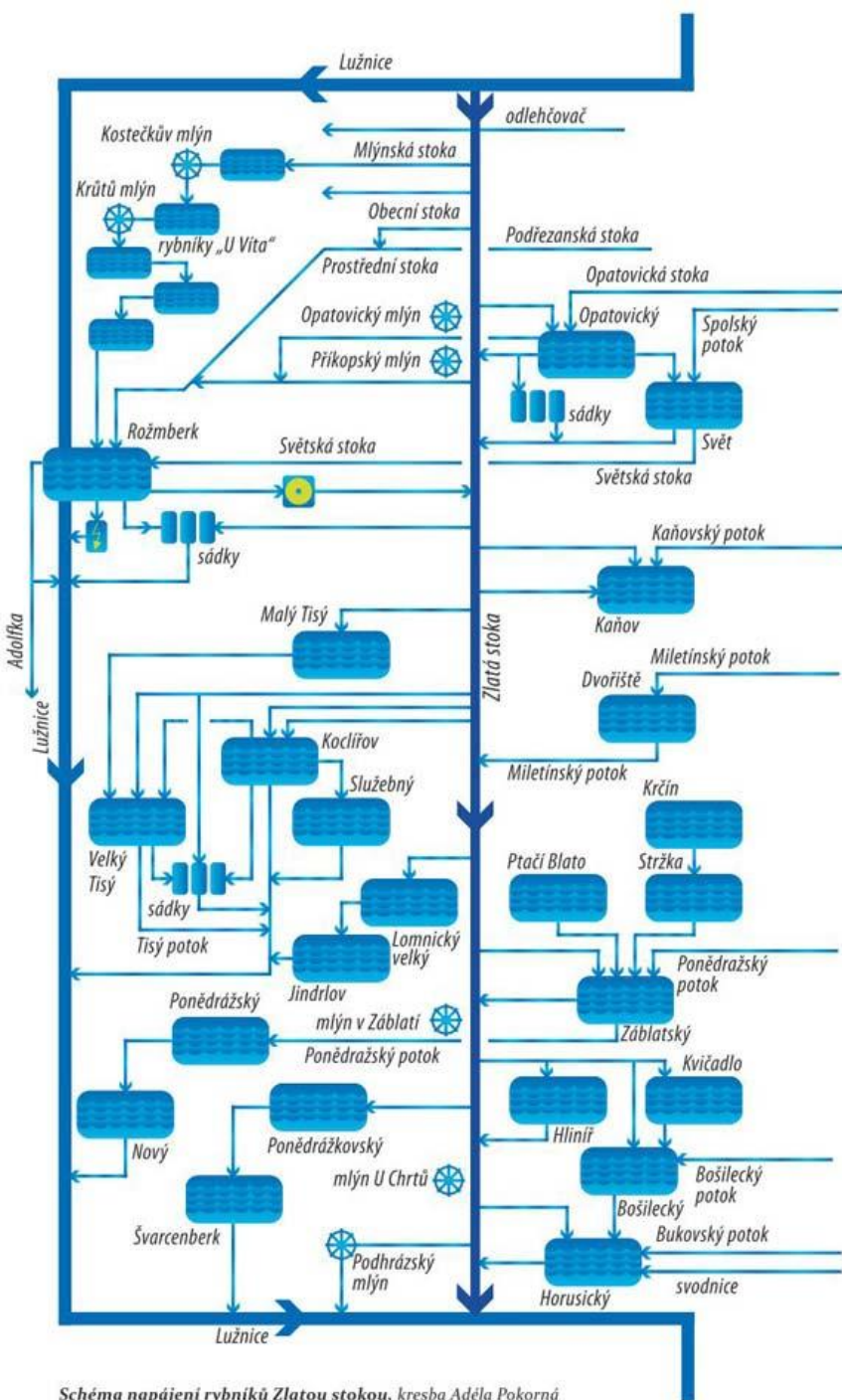

Schéma napájení rybníků Zlatou stokou, kresba Adéla Pokorná

RYBNÍKY

- JČ
- Rožmberk
- Štěpánek Netolický, Jakub Krčín z Jelčan
- Zlatá stoka

